

Advies aan het bestuur van het NMV

ten aanzien van de verdere ontwikkeling van gemeenschappelijke montessori taal in het po en vo

Aanleiding

Van het NMV is er de behoefte en het doel uitgesproken om te werken aan gezamenlijke, overkoepelende taal die het werken vanuit de visie van Maria Montessori ondersteund. Deze overkoepelende taal 'paraplu's' doet geen afbreuk aan reeds bestaande taal in de netwerken. Het NMV is op zoek naar een professionaliseringsslag in haar vereniging waardoor overkoepelende taal wordt gevormd waarin de verschillende netwerken (0-12 en 12-18) zich herkennen en waaraan zij zich kunnen verbinden.

Aan Berni Drop en Myrthe van den Blink is gevraagd om zowel op proces (hoe organiseren we dit en hoe leren we van met en met elkaar) als op product (schrijven en ontwikkelen document met overkoepelende taal) een rol te spelen. Wij namen de rol van projectleiders op ons en hebben samen met een klankbord groep een 30 tal gemeenschappelijke begrippen uitgewerkt. Zie hiervoor het opgeleverde document: Begrippenlijst gemeenschappelijke taal NMV versie oktober 2025.

Het proces

We hebben met een klankbordgroep uit met leden uit zowel netwerk 0-12 als netwerk 12-18 een 30tal begrippen uitgewerkt gedurende meerdere sessie. De vereniging is op meerdere momenten geïnformeerd en we hebben de gelegenheid gegeven feedback te geven in eerdere versies van het document. Belangrijk was en is dat het document tot staan kwam in een iteratief proces waarbij de verschillende netwerken elkaar beter leerde te verstaan en elkaar versterkten.

We, (de leden van de klankbord groep en Myrthe en Berni) hebben de enorme inspirerende meerwaarde ervaren van het grondig bespreken van de actuele essenties van montessoribegrippen en deze te koppelen aan de beschrijving van de werkende principes en een aantal voorbeelden uit de praktijken van ons onderwijs.

Voorwaardelijk hiervoor was het loslaten van DE MONTESSORI WAARHEID en het nemen van het uitgangspunt van de huidige actuele montessori praktijken in de hedendaagse samenleving. Hierdoor ontstond het comfort om een dialogisch onderzoek te doen en vermeden we discussies.

We hebben ongelooflijk veel leerplezier gehad en zijn trots op het resultaat dat we nu kunnen aanbieden in de wetenschap dat dit slechts het startpunt is van een doorlopend proces.

Hieronder zien jullie onze processtappen (uit PowerPoint ALV, mei 2024)

Het proces

Opstartfase

- Startbijeenkomst klankbordgroep
- VO netwerk
- PO netwerk
- Strategie bijeenkomst

Grof ontwerpfase

- Schoolbezoek en ontwerpessie klankbordgroep
- Verwerken tot eerste concept
- Online feedback klankbordgroep
- Verwerken tot tweede concept

Fijn ontwerpfase

- Presenteren eerste concept ALV
- Verwerken feedback vanuit ALV
- Schrijfsessies en online feedback klankbordgroep
- Workshop verzorgen bij tweedaagse netwerk 12-18
- Verwerken feedback tot definitief concept

Afrondingsfase

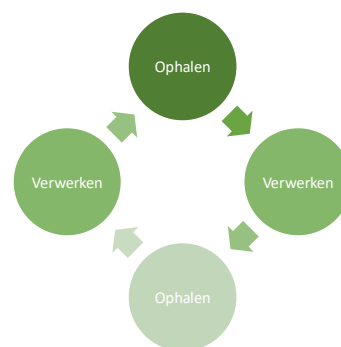
- Advies schrijven over voortzetting en vervolg
- Definitief concept en advies presenteren ALV en de klankbordgroep

4 februari
14 maart
19 maart
19 maart

16 april
april
mei
mei

21 mei
juni
juli en september
sept
sept

september
november

Adviezen ten aanzien van het vervolg

- ✓ Stel na vaststelling van dit document een kennissenkring (0-12 en 12-18) samen in die gemandateerd is om jaarlijks het gebruik van dit document te evalueren, die voorstellen doet tot verbetering van de bestaande begrippen en eventueel adviezen geeft om nieuwe begrippen toe te voegen. De kenniskring doet hier zelf voorstellen voor (aan het bestuur van het NMV) en fungeert in die zin ook als een leergroep.
- ✓ Zorg dat het iteratieve proces waarin de bestaande montessori praktijken in het po en het vo voortdurend kunnen doorontwikkelen geborgd is. Deze begrippenlijst is dus niet statisch maar permanent in ontwikkeling. Faciliteer leergroepen tussen de netwerken en zorg voor verdere kruisbestuivingen (bijv. regionaal georganiseerd). Een mooi voorbeeld dat al werkt zijn de visitaties waarbij over en weer steeds vaker uit zowel netwerk 0-12 als 12-18 leden toegevoegd worden aan elkaars visitaties.
Tijdens de workshop met de schoolleiders op 30 september werd geopperd om ook de taal van de leerling toe te gaan voegen of bijvoorbeeld nog goede voorbeelden uit het land op te nemen ter inspiratie.
- ✓ Maak gesprekskaarten van de uitgewerkte begrippen in bijvoorbeeld een mooie doos die aangevuld kan worden wanneer dat aan de orde is. We hebben dit (zonder mooie uitwerking en doos) uitgetoetst tijdens een workshop op de schoolleidersconferentie netwerk 12-18 eind september met reacties als: “inspirerend!”, “waardevol om hier het gesprek over te voeren. Hier moeten we vaker tijd voor maken” en “ik word hier erg blij van”.
- ✓ Gebruik de gesprekskaarten om ook in de scholen zelf de verdieping en verdere praktisering en uitwerkingen van ons montessori onderwijs vorm te geven. Denk aan het maken van de schoolplannen, jaarplannen en het benoemen van bv jaarlijkse speerpunten.
- ✓ Gebruik de begrippen voor nieuwe collega's en je HR-cyclus, bv waar wil je jezelf als montessori medewerker vooral in bekwamen komend schooljaar.
- ✓ Gebruik de gesprekskaarten voor intervisie en verdere professionalisering.

Berni Drop en Myrthe van den Blink.